

ปัญหาการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา

ONLINE STUDY PROBLEMS IN HIGHER EDUCATION STUDENTS

วชิรรัตน์ นิรันดร์เตชาภัทร

WACHIRARAT NIRANTECHAPHAT

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCE NAKHON RATCHASIMA RAJABHAT UNIVERSITY

จังหวัดนครราชสีมา

NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของวิจัยเรื่องปัญหาการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์อุปสรรคการเรียนออนไลน์ในรายวิชาการพูดทางวิทยุและโทรทัศน์ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา 2) วิเคราะห์ปัญหาการเรียนออนไลน์ในรายวิชาการพูดทางวิทยุและโทรทัศน์ ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (โควิด-19) เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 รวมทั้งสิ้น 110 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) เพื่อสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาประกอบการวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีอุปสรรคการเรียนออนไลน์ ดังนี้ 1) ด้านเวลา ใช้เวลาทำงานนานกว่าที่กำหนดไว้ 2) ด้านสิ่งแวดล้อมสถานที่ เนื่องจากมีเสียงรบกวนทำให้การทำงานสะดุด 3) ด้านความชำนาญในการใช้เครื่องบันทึกเสียง การตัดต่อ การดาวน์โหลดคลิป 4) ด้านประสบการณ์การเขียนบทวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ต้องปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับเวลาที่กำหนด และผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเรียนออนไลน์ สรุปได้ดังนี้ 1) ปัญหาการใช้ภาษาไทยทั้งการอ่านออกเสียง การใช้คำเสียง และการเว้นวรรคตอน 2) ปัญหาการเลือกใช้เพลงที่มีลิขสิทธิ์ส่งผลให้ใช้เวลาติดต่อกันนานกว่าที่กำหนดไว้ เนื่องจากมีเวลาที่ต้องใช้ในกระบวนการขออนุญาตทางลิขสิทธิ์เพิ่มเติม 3) ปัญหาการแบ่งเวลาของตนเอง เนื่องจากการเรียนออนไลน์นักศึกษาไม่ได้พบอาจารย์และเพื่อนในชั้นเรียนจึงจำเป็นต้องอาศัยความรับผิดชอบสูง งานวิจัยนี้มีประโยชน์สำหรับการพัฒนาการเรียนการสอนและสามารถนำไปบูรณาการกับรายวิชาอื่นในหลักสูตร

คำสำคัญ: อุปสรรคการเรียนออนไลน์, ปัญหาการเรียนออนไลน์, นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

ABSTRACT

This study is a part of the research on online study problems in higher education students which aims to 1) analyze online study obstacles in a course named “Speech in Radio and Television”, taught in BA. in Thai Language curriculum, Nakhon Ratchasima Rajabhat University and 2) analyze online study problems in the same course during the pandemic of coronavirus disease 2019 (COVID-19). The study is qualitative research in which the Focus Group Method is employed. The samples selected by Purposive Sampling Method are 110 junior students in the second semester of the academic year 2020 who enroll the course. Both Participant Observation and Non-Participant Observation Methods are also employed in this study to obtain students’ learning behaviors which are further used as supplemental information for the study.

The results found that students confront 4 aspects of online study obstacles. First, in terms of time, the students tend to exceed their due time that they planned to produce their work. Second, in terms of the location, they are disturbed by external noise which consequently affects the on-going work. Third, in terms of production tools, they have insufficient expertise in using sound recording, video cutting, and downloading tool. And fourth, in terms of scriptwriting experience, students confronts problems in balancing content with time limitation. The results also found that students confront 3 aspects of online study problems. First, they have insufficient communicative language proficiency namely pronunciation, expression and pause. Second, they use copyright background songs which affect in increasing production time due to additional permission processes. Third, they confront time management problems because online study mode requires higher responsibility, especially when the students have less chance to meet his or her instructor and other classmates. The research is very beneficial for instruction improvement and can be integrated with other courses in the curriculum.

Keywords: online study obstacles, online study problems, higher education students

บทนำ

การเรียนการสอนในปัจจุบันมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นผู้สอนเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นครูผู้สอนที่เน้นการให้ความรู้ตามหลักทฤษฎีเป็นครูพี่เลี้ยง หรือ โค้ช คอยให้คำแนะนำผู้เรียนและกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ อย่างไรก็ตามการเรียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ตรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสร้างบทเรียนออนไลน์ยังคงมีปัญหาดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์ (ชนพรณ ทรัพย์ขนาดล, 2554) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านอาจารย์ ปัจจัยด้านนักศึกษา และปัจจัยด้านสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ในด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นการเรียนจากอาจารย์

โดยตรง และการเรียนแบบผสมผสานระหว่างเรียนในห้องเรียนกับการเรียนผ่านบทเรียนออนไลน์และเนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาไม่ใช่มหาวิทยาลัยทางด้านเทคโนโลยีนักศึกษาไม่จำเป็นต้องลงเรียนวิชาทางด้านเทคโนโลยีจึงเป็นผลให้นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เพียงพอ และไม่คุ้นเคยกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต จึงเป็นผลให้การจัดการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

โควิด-19 ได้สร้างปัญหาและความยุ่งยากให้กับการศึกษาไทย แต่ในอีกมุมหนึ่งกลับเป็นตัวแปรในการสร้างการให้กับการศึกษา และเป็นตัวขับเคลื่อนในการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในระบบการศึกษาไทย ดังนั้นหากทุกฝ่ายในระบบการศึกษาไทยช่วยกันทำระบบกลไกการศึกษาที่แข็งแกร่งก็จะสามารถขับเคลื่อนการศึกษาท่ามกลางสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างแน่นอน ระบบการศึกษาที่ดีควรมีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนได้ทันสถานการณ์และบริบทแวดล้อมที่ไม่ใช่แค่ในประเทศแต่เป็นของโลก การบริหารจัดการระบบการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงต้องปรับตัวไปสู่ “การศึกษายกกำลังสอง” ที่จะเปลี่ยนจาก One-Size-Fits-All ไปสู่การตอบโจทย์การเรียนรู้และการพัฒนารายบุคคลมากยิ่งขึ้น ต้องมองกว้างกว่าแค่ระบบการศึกษาแต่เป็น “ระบบนิเวศ” การศึกษาของไทย (TE2S Thailand Education Eco-System) เพื่อผลักดันให้ก้าวไปสู่การเป็นฐานการผลิตทุนมนุษย์ (Human Capital) ที่เป็นเลิศ (Official of the Basic Education Commission, 2020 อ้างใน สุวิมล มธุรส, 2564, น. 34)

ปัจจุบันการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ (โควิด-2019) ซึ่งได้แพร่ระบาดมาตั้งแต่ปลายปี 2562 ผู้สอนและผู้เรียนจำเป็นต้องทดลองการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ ผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยตัวเองมากกว่าในชั้นเรียน ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาคือค่าใช้จ่ายการใช้ระบบอินเทอร์เน็ต

การเรียนออนไลน์นั้นมีข้อจำกัดเรื่องความพร้อมส่วนบุคคลมากมาย โดยเฉพาะเด็กในครอบครัวที่มีฐานะยากจนเสียเปรียบเพราะไม่มีอุปกรณ์ดิจิทัลที่บ้าน จากข้อมูลของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) บ่งชี้ว่าสัดส่วนของครัวเรือนที่มีคอมพิวเตอร์ค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของประเทศพัฒนาแล้ว นอกจากนี้การสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติยังสะท้อนให้เห็นความเหลื่อมล้ำสูงในการเข้าถึงอุปกรณ์ดิจิทัล โดยเฉพาะครัวเรือนที่มีฐานะยากจนและครัวเรือนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้ ในการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเด็กจำเป็นต้องได้รับการเอาใจใส่ การเรียนที่บ้านจึงเป็นการผลักภาระให้ผู้ปกครอง อาจทำให้เหลื่อมล้ำทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น หากผู้ปกครองไม่มีความพร้อมในการช่วยเหลือบุตรหลานของตนในการเรียน ยิ่งไปกว่านั้นยังมีนักเรียนกว่า 8 หมื่นคนอยู่ในพื้นที่ที่ไฟฟ้าเข้าไม่ถึง รวมไปถึงโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางในต่างจังหวัดที่คุณครูก็ยังไม่มีความคุ้นชินกับโปรแกรมต่าง ๆ รวมถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่ดีนัก เพราะประเทศไทยยังมีข้อจำกัดในการเรียนทางไกลหรือเรียนออนไลน์ค่อนข้างสูง (ศิริพรรณ รัตนอำพร, 2563)

สรุปได้ว่าการเรียนการสอนออนไลน์ คือ การที่ผู้สอนและผู้เรียนอยู่คนละพื้นที่และติดต่อสื่อสาร สร้างปฏิสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ดังนั้นการเรียนการสอนในรายวิชาที่เน้นการปฏิบัติ เช่น การพูดทางวิทยุและโทรทัศน์ ได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษาที่ 2563 เป็นการเรียนรู้แบบผสม

(Blend Learning) คือ การบูรณาการการเรียนการสอนออนไลน์ (Online Learning) และการเรียนการสอนแบบเห็นหน้ากัน (face-to-face meetings) ซึ่งปรับเปลี่ยนตามนโยบายของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาเพื่อความปลอดภัยในสถานการณ์โควิด-19 ดังนั้นผู้เรียนจึงไม่สามารถฝึกปฏิบัติการจัดการวิทยุกระจายเสียง รายการเสียงตามสายที่มหาวิทยาลัยและแสดงบทบาทสมมติ (Role play) จัดรายการวิทยุโทรทัศน์ในชั้นเรียนปกติได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเขียนบทพูดและให้ผู้สอนตรวจแก้ไขและนำไปพัฒนาผลงานเพื่ออัดเสียงและส่งผ่านช่องทางกลุ่มเฟซบุ๊กเพื่อวัดผลการพูดของนักศึกษาในรายวิชานี้ นอกจากนั้นผู้เรียนยังฝึกการเป็นนักจัดรายการวิทยุโทรทัศน์เลือกผลิตรายการตามความสนใจ การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ หลายด้าน ผู้สอนจึงทำวิจัยเรื่องปัญหาการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์อุปสรรคและปัญหาการเรียนออนไลน์ในรายวิชาการพูดทางวิทยุและโทรทัศน์ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เพื่อเปิดพื้นที่ให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นและนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ถือเป็นเสียงสะท้อนจากห้องเรียนออนไลน์ให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องพัฒนาหลักสูตรได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. วิเคราะห์อุปสรรคการเรียนออนไลน์ในรายวิชาการพูดทางวิทยุและโทรทัศน์ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
2. วิเคราะห์ปัญหาการเรียนออนไลน์ในรายวิชาการพูดทางวิทยุและโทรทัศน์ ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (โควิด-19)

ขอบเขตของการวิจัย

- ด้านประชากร งานวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษารายวิชาการพูดทางวิทยุและโทรทัศน์ ชั้นปีที่ 3 ทั้งหมด 3 หมู่เรียน แบ่งเป็นหมู่เรียนที่ 1 จำนวน 40 คน หมู่เรียนที่ 2 จำนวน 35 คน และหมู่เรียนที่ 3 จำนวน 32 คน รวมทั้งสิ้น 110 คน
- ด้านพื้นที่ งานวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ชั้นปีที่ 3
- ด้านเนื้อหา ใช้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อให้นักศึกษาสะท้อนปัญหาการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ (โควิด-2019)
- ด้านระยะเวลา เก็บข้อมูลจากการจัดการเรียนการสอน ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564

แนวคิดในการวิจัย

แนวคิดที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

1. แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) เป็นวิธีการเรียนที่เริ่มต้นด้วยปัญหาหรือสถานการณ์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้ สนใจซึ่งอยู่บนพื้นฐานความต้องการของผู้เรียน และได้ทำการศึกษาค้นคว้าจนค้นพบคำตอบด้วยตนเองโดยใช้กระบวนการกลุ่ม แล้วนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาร่วมกันอภิปราย ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการคิด การแก้ปัญหา โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือและสนับสนุนในการเรียน (รุตดา จะปะเกีย, 2557, น. 14)

2. แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้โดยจัดผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยที่มีความสามารถแตกต่างกันและใช้กระบวนการทำงานเป็นทีมเพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากความรู้ที่ได้รับมอบหมายตามหัวข้อที่กำหนดให้พร้อมนำความรู้มาสรุปสาระและนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือ จัดหาและชี้แนะแหล่งค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้อีกหลากหลายรูปแบบให้ผู้สอนเลือกใช้ตามความเหมาะสมของเนื้อหา (เรวดี ศรีสุข, 2562, น. 6)

3. แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory หรือ ELT) เป็นการดำเนินการที่ช่วยให้การเรียนรู้ตามเป้าหมายโดยให้ได้รับประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนรู้อีก่อน แล้วจึงย้อนไปทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นและนำสิ่งที่เกิดขึ้นมาคิดพิจารณาไตร่ตรองร่วมกันจนกระทั่งสามารถสร้างความคิดรวบยอดหรือสมมติฐานต่าง ๆ ในเรื่องที่เรียนรู้ แล้วจึงนำไปทดลองหรือประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ต่อไป (ทิตินา แคมมณี, 2545, น. 131)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้เรียนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 รายวิชาการพูดทางวิทยุและโทรทัศน์ แบ่งเป็นหมู่เรียนที่ 1 จำนวน 40 คน หมู่เรียนที่ 2 จำนวน 35 คน และหมู่เรียนที่ 3 จำนวน 32 คน รวมทั้งสิ้น 110 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยจัดกลุ่มตามความสมัครใจของผู้ให้ข้อมูลเพื่อจะได้เปิดใจคุยได้อย่างสบายใจและเพื่อให้ผลการวิจัยครอบคลุมกับวัตถุประสงค์การศึกษา ผู้ให้ข้อมูลเลือกประเภทรายการที่ตนจะผลิตตามความสนใจ โดยจะต้องส่งบทพูดให้ผู้วิจัยตรวจและปรับแก้ 1 รอบก่อนที่จะนำไปใช้ผลิตรายการเป็นการแสดงบทบาทโค้ชของผู้สอน และรับฟังปัญหาการอัดรายการตลอดระยะเวลาที่ผู้ให้ข้อมูลประสบ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้งานสำเร็จ 2 คลิป กล่าวคือ วิทยุกระจายเสียงจำนวน 1 คลิป เวลา 2-3 นาที และวิทยุโทรทัศน์จำนวน 1 คลิป เวลา 3-5 นาที ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) เพื่อสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักศึกษาประกอบด้วย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสนทนากลุ่มโดยผู้ให้ข้อมูลจะเรียนในหมู่เรียนเดียวกัน ผู้วิจัยนัดหมายวันและเวลาสนทนากลุ่มละ 7-8 คน ช่วงเวลาที่สนทนากลุ่มคือนอกเวลาเรียนตามความเหมาะสม เพื่อสร้างความผ่อนคลายให้กับผู้ให้ข้อมูล เก็บข้อมูลในช่วงที่อนุญาตให้นักศึกษาเข้ามหาวิทยาลัยได้เพื่อสังเกตต่อกับปฏิกิริยาของผู้ให้ข้อมูลได้ชัดเจน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ทั้งนี้ให้ผู้ให้ข้อมูลจะส่งงานผ่านช่องทางเฟซบุ๊กกลุ่มของห้องเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นเรียน ใช้แนวการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) และการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory หรือ ELT) เป็นกรอบการวิเคราะห์ข้อมูล ในส่วนระยะเวลาการเก็บข้อมูลจะเก็บข้อมูลจะเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564 (ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563) และอภิปรายผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหาการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาหรืออุปสรรคการเรียนออนไลน์วิชาการพูดทางวิทยุและโทรทัศน์ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนประสบปัญหาการฝึกปฏิบัติการอัดคลิปรายการที่เลือกผลิตตามความสนใจ ความยาวของคลิป 3-5 นาที ผลการสนทนากลุ่มผู้เรียน 3 หมู่เรียน รวม 110 คน สรุปอุปสรรคการเรียนออนไลน์ได้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านเวลา

ปัญหาด้านเวลาไม่ได้หมายถึงกำหนดเวลาส่งงานแต่หมายถึงเวลาที่ใช้ในการอัดคลิปรายการโทรทัศน์ที่กำหนดไว้ว่าไม่เกิน 5 นาทีนั้น ตอนที่ผู้เรียนซักรายการออกเสียงก่อนอัดรายการสามารถอัดได้ตรงตามเวลาที่ตั้งใจไว้ แต่เมื่อลงเสียงอัดรายการจริงกลับใช้เวลาอัดเสียงน้อยกว่าหรือเกินกว่าเวลาที่กำหนดไว้ เช่น

“ขั้นตอนในการผลิตรายการมีการกำหนดเวลาโดยไม่ได้ทดลองจริงจึงทำให้เสียเวลาในการเพิ่มสคริปต์รายการให้เยอะขึ้นเพื่อให้ครบ 5 นาที ต้องคิดหาข้อมูลเพิ่มเติมและคิดขั้นตอนระยะเวลาคำพูดขึ้นรายการเพื่อทำให้วิดีโอมีเนื้อหาเชื่อมต่อกันมากขึ้น” (กัลยา มาศ เกลี้ยงดี, สนทนากลุ่ม, 19 เมษายน 2564)

การทำงานอัดรายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ การตัดหรือเติมข้อมูลเป็นเรื่องปกติซึ่งผู้เรียนอาจจะเกิดความรู้สึกเครียดที่ไม่สามารถดำเนินชีวิตเหมือนในช่วงเวลาปกติได้

2. ด้านสิ่งแวดล้อม/สถานที่

เมื่ออัดรายการแล้วมีเสียงรบกวนขณะที่อัด เนื่องจากผู้เรียนพักอาศัยกับครอบครัวหรืออยู่หอพัก ไม่สามารถฝึกปฏิบัติการอัดเสียงในห้องอัดได้ ดังนั้นจึงมีเสียงแทรกหรือรบกวนขณะที่อัด ทำให้ต้องลงเสียงใหม่และเสียเวลา เช่น

“เนื่องจากอัดที่หอพักจะมีเสียงรบกวนมากจึงเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดอุปสรรคมาก อย่างเราอัดได้กำลังดีมีเสียงบิตมอเตอร์ไซด์ ทำลายสมาธิและมีเสียงรบกวนในคลิปต้องอัดใหม่” (กฤษณา แวดโรสง, สนทนากลุ่ม, 19 เมษายน 2564)

“ตอนเช้าข้างบ้านเลี้ยงไก่ ไก่ขันตั้งแต่เช้าจนถึงค่ำ ระหว่างนั้นมีผู้คนมาตีไก่ มีเสียงเชียร์ เสียงคุยกันเสียงรถวิ่งผ่านไปผ่านมา ตกค่ำจนถึงตีหนึ่งตีสองสุนัขข้างบ้านเห่าและหอนดังมาก รวมถึงเสียงน้องแมวกัดกัน ปิดประตูหน้าต่างแล้วเสียงก็เล็ดลอดเข้ามาได้ ในส่วนของการพูด มีบางคำที่พูดผิดทำให้ต้องตัดใหม่” (เกศวลี พุ่มเกาะ, สนทนากลุ่ม, 19 เมษายน 2564)

การทำงานแต่ละครั้งก็อาจจะสร้างความอึดอัดและรำคาญใจ เช่น เสียงรบกวนมอเตอร์ไซค์ เสียงสุนัข เสียงสมาชิกหอพักตะโกนคุยกันก็เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นจึงทำให้การทำงานล่าช้ากว่าที่ตั้งใจไว้

3. ด้านความชำนาญในการใช้เครื่องบันทึกเสียง การตัดต่อ การดาวน์โหลดคลิป

ปัญหาการใช้อุปกรณ์หรือเครื่องบันทึกเสียง ผู้เรียนส่วนมากใช้เครื่องบันทึกเสียงจากโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน การอัดคลิปหลายครั้งและเลือกส่วนที่ดีที่สุดมาตัดต่อหากไม่มีความชำนาญหรือผ่านการฝึกฝนมาอย่างดีย่อมเกิดอุปสรรคอันจะส่งผลต่อคุณภาพของงานได้ บางครั้งกดบันทึกข้อมูลแล้วก็ไม่สามารถเก็บได้ อาจจะมีปัญหาที่เครื่องบันทึกเสียงหรือโทรศัพท์ บางคราวแบตเตอรี่โทรศัพท์หมดก็ไม่สามารถทำงานให้ได้ดังที่ตั้งใจไว้ ปัญหาที่พบมากคือความจำของโทรศัพท์ไม่เพียงพอจึงทำให้บันทึกข้อมูลไว้มาก ๆ เพื่อเผื่อเลือกไม่ได้ เช่น

“การใช้สื่อมีปัญหาอย่างมากสำหรับผู้จัดทำ เพราะผู้จัดทำใช้เพียงมือถือถ่ายทำให้คุณภาพงานไม่ค่อยดีเท่าที่ควร ขั้นตอนการตัดต่องานผู้จัดทำเลือกใช้โปรแกรม Kine Masker ในการตัดต่องาน จากนั้นก็เพิ่มองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อให้คลิปมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นแสง สี ซาวด์เอฟเฟกต์พร้อมกับลูกเล่นในการนำเสนอ ขั้นตอนนี้จะพบปัญหาเยอะมากทั้งการเปลี่ยนปกรายการไม่ได้ การทำงานของโปรแกรมขัดข้องทำให้รายการสะดุด การเรียงคลิปแต่ละคลิปก็เป็นปัญหาอย่างมากเพราะทำให้คลิปไม่เนียน มีช่องว่างที่ไม่ควรมี เพลงที่ใส่ก็หายากเพราะมีปัญหาเรื่องการดาวน์โหลด ดังนั้นทางผู้จัดทำจึงเลือกใช้เพลงที่สามารถดาวน์โหลดได้และเหมาะสมกับรายการที่ผู้จัดทำได้ทำไว้หรือใกล้เคียงมากที่สุด (ชนิษฐา จิตค่างพลู, สนทนากลุ่ม, 19 เมษายน 2564)

“เนื่องจากไฟลีวิตีโอค่อนข้างใหญ่จึงทำให้อัปโหลดช้า สัญญาณ Wi-Fi และสัญญาณอินเทอร์เน็ตในโทรศัพท์ช้า จึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการอัปโหลดวิดีโอ” (จันทกานต์ นุชนงค์, สนทนากลุ่ม, 19 เมษายน 2564)

ในส่วนของผู้เรียนที่อัดเสียงหรือตัดต่อผ่านคอมพิวเตอร์ ก็จะมีปัญหาเรื่องการดาวน์โหลดคลิปเพื่อส่งงานเพราะไฟล์มีขนาดใหญ่เกินไป ผู้เรียนแก้ปัญหาด้วยการขอความช่วยเหลือจากเพื่อนหรือค้นหาผ่านกูเกิ้ลและแก้ปัญหาเป็นกรณีหรือเป็นครั้ง ๆ ไป

4. ด้านประสบการณ์การเขียนบทวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

ก่อนอัดรายการผู้สอนมอบหมายและให้เวลาผู้เรียนเขียนบทรายการวิทยุโทรทัศน์ก่อนทั้งนี้เพื่อเป็นพื้นฐานของการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ที่ผู้เรียนจะต้องใส่ใจบุคลิกภาพและการวางตัวหน้ากล้อง เช่น

“ปัญหาด้านแรกคือเนื้อหาที่ทำค่อนข้างเยอะ เวลาจำกัด การที่เรอบอกรายละเอียดทั้งหมดก็เป็นไปได้ยาก ทำให้เรอบอกได้เพียงคร่าว ๆ หรือบอกได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ทำให้มองไม่เห็นภาพในรายการเท่าไร” (กาญจนา ยางจัตุรัส, สนทนากลุ่ม, 19 เมษายน 2564)

ในส่วนของปัญหาการเรียนออนไลน์ในรายวิชาการพูดทางวิทยุและโทรทัศน์ ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (โควิด-19) สรุปได้ 3 ข้อ ดังนี้

1. ผู้เรียนมีปัญหาการใช้ภาษาไทยทั้งการอ่านและการใช้น้ำเสียง

การอ่านออกเสียงด้วยอักขระที่ชัดเจนนั้น ผู้เรียนต้องอาศัยการฝึกฝนทั้งคำควบกล้ำ การเว้นวรรคก็ต้องอาศัยประสบการณ์ เช่น

“ผู้จัดทำต้องพูดให้ชัดเจน รวดเร็ว กระชับและต้องเป็นที่น่าสนใจ ไม่พูดนอกจากบทรายการ ต้องทำหน้าที่ในการชักจูงผู้ฟังเพื่อให้เกิดความคล้อยตาม สิ่งเหล่านี้จึงเป็นปัญหาที่จะต้องแก้ไข เพราะต้องใช้เวลาในการฝึกฝน ปรับน้ำเสียง เพิ่มหรือลดความเร็วให้เหมาะสมกับรายการจนกว่าจะได้น้ำเสียงที่สดใสตามรูปแบบของการจัดรายการ” (ชฎาพร จำปาสา, สนทนากลุ่ม, 19 เมษายน 2564)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมักออกเสียงติดภาษาถิ่นและใช้น้ำเสียงที่เล่นทีจริงเนื่องจากเลียนแบบตัวแบบที่เป็นนักจัดรายการวิทยุบูเปอร์ชื่อดังต่าง ๆ จึงมักจะใช้คำศัพท์สแลงค่อนข้างมาก

2. ผู้เรียนมีปัญหาการเลือกใช้เพลงที่มีลิขสิทธิ์

ผู้เรียนมักจะเลือกใช้เพลงประจำรายการ (Jingle Music) หรือเพลงนำเข้าสู่รายการ (Title Music) ที่มีลิขสิทธิ์เมื่อจะนำไฟล์นี้เผยแพร่ผ่านทางสาธารณะก็ไม่สามารถทำได้ เช่น

“การเลือกเพลงคั่นรายการไม่ว่าเพลงที่เราเลือกมาจะติดลิขสิทธิ์หรือไม่ก็ตาม เมื่อเราตัดต่อวิดีโอเรียบร้อยแล้วนำไปโพสต์ลงกลุ่มเฟซบุ๊ก วิดีโอเราจึงโดนบล็อก ไม่สามารถมองเห็นได้ เราต้องเสียเวลาตัดต่อใหม่เลือกเพลงใหม่” (จันทร์จิรา โพธิกมล, สนทนากลุ่ม, 19 เมษายน 2564)

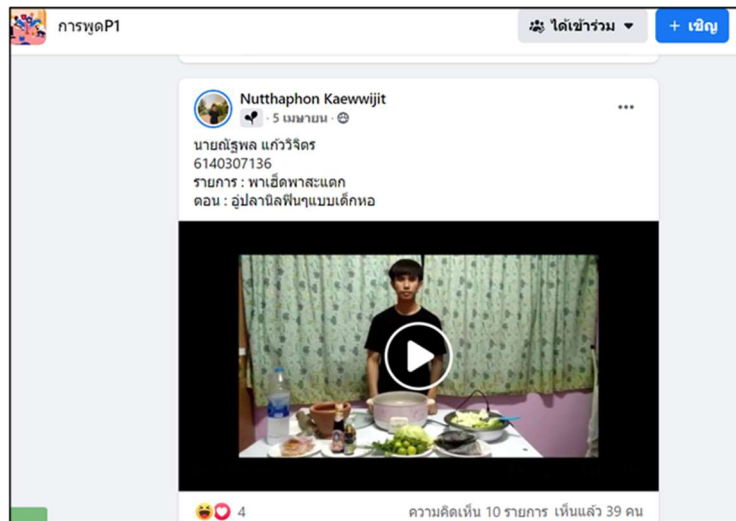
3. ผู้เรียนมีปัญหาการแบ่งเวลาของตนเอง

ระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตเป็นปัญหาที่ทุกคนประสบเนื่องจากต้องใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wi-Fi) จากที่บ้าน และใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตจากโทรศัพท์มือถือก็ไม่แรงมากพอ เช่น

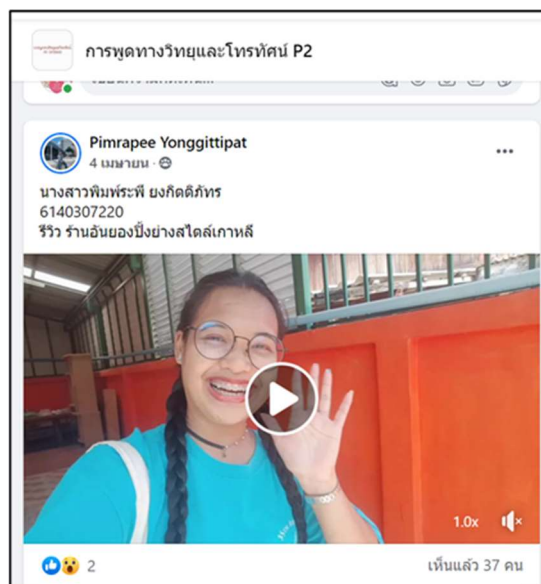
“ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาของอินเทอร์เน็ต มักจะมีสัญญาณขัดข้อง สะดุด ดังออก เมื่อใช้โทรศัพท์ แบตเตอรี่ก็จะหมดเร็วมาก เครื่องก็ร้อน บ้านอยู่ติดถนนใหญ่มีเสียงเครื่องจักร มีเสียงรถอีแต่น รถอ้อย ง่วงเวลาเรียนทุกวิชา อาจารย์ถามก็ไม่ค่อยได้ยิน ส่งงานอะไร ส่งวันไหน สัปดาห์ต้องอัดคลิปส่งแล้วเพิ่งนึกได้ว่าต้องอัดส่งทำให้ส่งคลิปปช้า” (ณัฐธิดา เดชขุนทด, สนทนากลุ่ม, 19 เมษายน 2564)

การจัดการเรียนการสอนในทางทฤษฎีผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้จากการบรรยายผ่านโปรแกรม Zoom Cloud Meeting และผู้สอนส่งไฟล์เอกสารประกอบการสอนต่าง ๆ ให้ทางโปรแกรมสนทนาไลน์ นอกจากนั้นการตรวจบทพูดผู้เรียนสามารถส่งให้ผู้สอนตรวจล่วงหน้าผ่านช่องทางอีเมลของผู้สอน รายวิชาการพูดทางวิทยุและโทรทัศน์ได้ฝ่าวิกฤตและแก้ปัญหาผู้เรียนจากประสบการณ์ตรง ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกโดยวางแผนออกแบบการเรียนรู้ แม้ว่าจะมีโปรแกรมต่าง ๆ ที่เสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนหลากหลายโปรแกรมแต่ก็เลือกตามที่คุณเรียนสมัครใจและสามารถเข้าถึงได้ง่าย นอกจากนั้นผู้สอนยังทำหน้าที่เป็นโค้ชและเป็นผู้ชี้แนะให้โอกาสในการปรับปรุงแก้ไขบทพูดและให้เวลาผลิตผลงานกับนักศึกษาเรียนรู้อย่างพร้อมไปพร้อมกัน

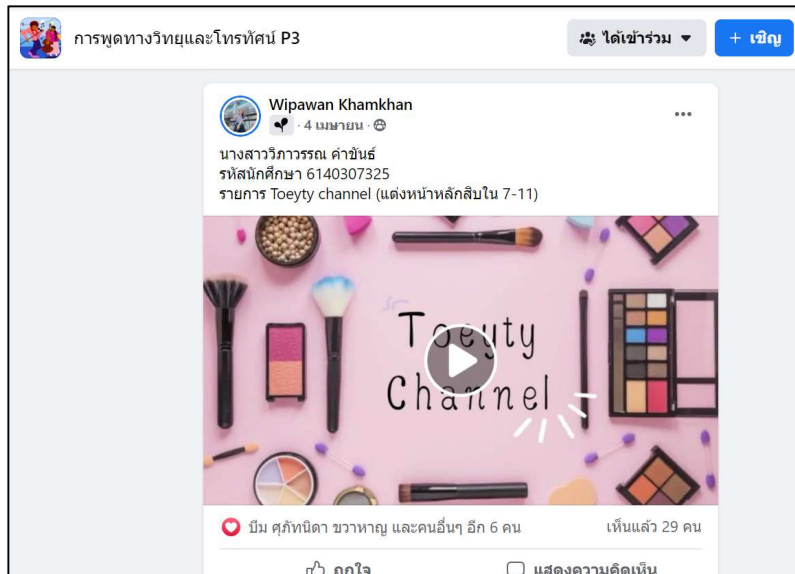
การจัดการเรียนการสอนรายวิชาการพูดทางวิทยุและโทรทัศน์เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แสวงหาความรู้หรือวัตถุดิบก่อนที่จะเขียนบทพูด บูรณาการองค์ความรู้ศาสตร์ต่าง ๆ ตามความสนใจ ทั้งความงาม สุขภาพ การท่องเที่ยว ดนตรี กีฬา ฯลฯ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สามารถแก้ปัญหาหรือสถานการณ์เฉพาะหน้าสลายวิกฤตให้เป็นโอกาสในการพัฒนาทั้งผู้เรียนและผู้สอนในยุคโควิด-19 ไปพร้อม ๆ กัน ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนมีความรับผิดชอบและส่งงานตรงต่อเวลา นอกจากนั้นประสิทธิภาพของงานยังออกมาในระดับดีอีกด้วย ดังภาพ

ภาพที่ 1 ตัวอย่างการส่งงานคลิปจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ผ่านกลุ่มเฟซบุ๊กหมู่เรียนที่ 1
ที่มา: ผู้วิจัย

ภาพที่ 2 ตัวอย่างการส่งงานคลิปจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ผ่านกลุ่มเฟซบุ๊กหมู่เรียนที่ 2
ที่มา: ผู้วิจัย

ภาพที่ 3 ตัวอย่างการส่งงานคลิปจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ผ่านกลุ่มเฟสบุ๊กหมู่เรียนที่ 3
ที่มา: ผู้วิจัย

ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน เกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยกันแก้ปัญหาส่งไฟล์ให้เพื่อนช่วยสอนตัดต่อบ้าง แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการใช้โปรแกรมตัดต่อด้วยกัน เสริมกำลังใจด้วยการกดเครื่องหมายแสดงความชอบ ความรัก (กด like, กดหัวใจ ฯลฯ) แม้ว่าจะไม่สามารถเดินทางไปมาหาสู่กันได้เช่นเดิม บางครั้งอาจเกิดความรู้สึกอึดอัดหรือท้อแท้กับการเรียนบ้างแต่การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงจะช่วยให้ความรู้ในทางทฤษฎีที่เป็นนามธรรมออกมาเป็นแบบรูปธรรมหรือเป็นงานที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หากผ่านการฝึกฝนบ่อย ๆ ย้ำซ้ำ ๆ ด้วยการลงมือทำ “Learning by doing” จะช่วยสร้างการเรียนรู้แบบยั่งยืนได้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสรุปว่าผู้เรียนมีอุปสรรคการเรียนออนไลน์ ดังนี้

1. ด้านเวลา นักศึกษาใช้เวลาการทำงานนานกว่าที่กำหนดไว้
2. ด้านสิ่งแวดล้อมสถานที่ สถานที่บันทึกเสียงมีเสียงรบกวนทำให้การทำงานสะดุดบ้าง
3. ด้านความชำนาญในการใช้เครื่องบันทึกเสียง การตัดต่อ การดาวน์โหลดคลิป นักศึกษาต้องใช้เวลาฝึกฝนและปรับตัวกับการทำงานให้เชี่ยวชาญในเวลาที่จำกัด
4. ด้านประสบการณ์การเขียนบทวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ การปรับบทพูดเพื่อให้สอดคล้องกับเวลาที่กำหนดทำให้นักศึกษาเรียนรู้หลักการการทำงานแม้ว่าจะเกิดความรู้สึกเหนื่อยล้าบ้าง

สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเรียนออนไลน์ ดังนี้

1. ปัญหาการใช้ภาษาไทยทั้งการอ่านและการใช้น้ำเสียง ผิดแผนการออกเสียงคำควบกล้ำ การใช้เสียงภาษาถิ่น และการเว้นวรรค ต้องอาศัยการฝึกฝนและปรับแก้ตามที่คุณสอนให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล
2. ปัญหาการเลือกใช้เพลงที่มีลิขสิทธิ์ ต้องปรับเปลี่ยนเพลงที่สามารถเล่นได้และส่งผลให้ใช้เวลาการทำงานมากกว่าที่กำหนดไว้
3. ปัญหาการแบ่งเวลาของตนเอง เนื่องจากการเรียนออนไลน์นักศึกษาไม่ได้มาเรียนที่มหาวิทยาลัย ดังนั้นนักศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบสูง

ในส่วนของคุณขอติของการเรียนการสอนออนไลน์นั้นสามารถลดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (โควิด-19) ได้ อย่างไรก็ตามหากผู้สอนและผู้เรียนมีความพร้อมด้านอุปกรณ์และมีความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีอำนวยความสะดวกที่สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตามข้อเสียก็คือความสามารถในการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตของแต่ละคนไม่เท่ากัน การจัดการเรียนการสอนที่บ้านต้องอาศัยความร่วมมือจากครอบครัวทั้งเวลาและอุปกรณ์ต่าง ๆ นอกจากนั้นยังต้องใช้ค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นด้วย

การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์จึงต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการถ่ายทอดเนื้อหาจากผู้สอนที่ผลิตสื่อให้เข้าใจง่าย ดังดูความสนใจของผู้เรียนให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนออนไลน์ ดังที่ เมธาวี จำเียร และกรกฎ จำเียร (2561) เสนอแนะการใช้สื่อออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การจัดทำสื่อที่สามารถสร้างความสนใจผู้เรียน และผู้เรียนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตได้ โดยส่วนใหญ่เห็นว่าควรจัดทำคลิปวิดีโอขนาดสั้นให้ความรู้เรื่องการใช้ออนไลน์ในการเรียนที่ถูกต้อง การจัดทำเป็นหนังสืออัดในสื่อออนไลน์ในการเรียนที่ถูกต้อง การจัดทำเป็นหนังสืออัดในสื่อสังคมออนไลน์ การจัดอบรม นิทรรศการสื่ออย่างเหมาะสม การเล่นเกม เสียงตามสาย จัดรายการวิทยุกระจายเสียง และการจัดทำสื่อการสอนออนไลน์

สอดคล้องกับ สิริพร อินทสนธิ์ (2563, น. บทคัดย่อ) อธิบายเรื่องโควิด-19 : กับการเรียนการสอนออนไลน์ กรณีศึกษา รายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ ซึ่งผู้สอนเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนออนไลน์สามารถที่จะแก้ไขปัญหาการเรียนที่ยังอยู่ในสถานการณ์ไวรัสโคโรนาที่กำลังแพร่ระบาดได้อย่างดี และเหมาะกับรายวิชาที่เป็นเนื้อหาปฏิบัติผ่านทางคอมพิวเตอร์

การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นภาวะจำยอมที่ผู้เรียนและผู้สอนพยายามประคับประคองกันให้ผ่านวิกฤตไปได้อย่างลุล่วงด้วยดี แม้ว่าจะประสบปัญหามากมาย ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-operative learning) ซึ่งจอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson, D. W., & Johnson, R. T., 1987) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ สรุปได้ว่าผู้เรียนสามารถเปลี่ยนภาษาพูดของผู้เรียนแล้วอธิบายให้เพื่อนฟังได้และทำให้เพื่อนเข้าใจดีขึ้น ผู้เรียนทำหน้าที่อธิบายบทเรียนให้เพื่อนฟังและทำให้เข้าใจมากขึ้น การสอนเพื่อนแบบตัวต่อตัวทำให้ผู้เรียนสนใจมากยิ่งขึ้น ทุกคนพยายามช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

กระบวนการทำงานกลุ่มด้วยการช่วยกันคิดรูปแบบรายการให้ท้ายที่สุดออกมาเป็นรายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เป็นรายการเดี่ยวจากนั้นมาแลกเปลี่ยนผลงานกับเพื่อนในชั้นเรียนออนไลน์ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้และสร้างความผูกพันระหว่างเพื่อนได้ดียิ่งขึ้นเพราะทุกคนล้วนเผชิญกับปัญหาเหมือนกัน ลงเรือลำเดียวกันแล้วก็ต้องพยายามไปให้ถึงฝั่งให้ได้

อย่างไรก็ตามมนุษย์เป็นสัตว์สังคมมีอารมณ์ความรู้สึกเครียด อึดอัดกับภาวะการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ต้องปรับตัวอย่างมาก บางคนมีความพร้อมในทุกด้าน ติดตัวกับการเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการสื่อสาร แต่ในขณะเดียวกันก็ยังมีผู้ที่มีรายได้มีรายได้น้อยขาดความพร้อมด้านเทคโนโลยีและอุปกรณ์การเรียนออนไลน์

สอดคล้องกับผลการวิจัยของศูนย์วิจัยกสิกรไทยสำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครองต่ออุปสรรคในการที่บุตรหลานต้องกลับมาเรียนออนไลน์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เรียนออนไลน์ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่สมาร์ทโฟน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 50.9 ขณะที่การเรียนผ่านแท็บเล็ตคิดเป็นร้อยละ 34.2 และเรียนผ่านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์มีประมาณร้อยละ 32.6 ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแน่นอนว่าการเรียนออนไลน์ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่สมาร์ทโฟนเป็นระยะเวลานานก็อาจจะส่งผลต่อสุขภาพของนักเรียน ดังนั้นการเรียนเสริมทักษะเพิ่มเติมทางออนไลน์ หรือเทรนด์การศึกษาใหม่ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศอย่าง Hybrid Homeschooling เป็นรูปแบบการเรียนที่มีการผสมระหว่างการเรียนออนไลน์และการเรียนที่โรงเรียนเป็นบางวัน ดังนั้น กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกการศึกษาในยุคใหม่ที่ไร้พรมแดนหลายฝ่ายอาจจะต้องมีการวางแผนและสร้างระบบการเรียนออนไลน์ให้เป็นมาตรฐาน จากผลสำรวจสะท้อนว่าผู้ปกครองยังมีความกังวลต่อรูปแบบการเรียนออนไลน์ โดยสิ่งที่ผู้ปกครองมีความกังวลมากที่สุด คือ คุณภาพการศึกษา (คิดเป็นร้อยละ 56.4) เด็กนักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียน เนื่องจากการเรียนออนไลน์ต้องมีแรงจูงใจและมีทักษะในการบริหารจัดการเวลาเรียน รูปแบบของการเรียนออนไลน์มีข้อจำกัดในการโต้ตอบระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และเหมาะสมสำหรับบางวิชาที่สอนทฤษฎีแต่จะไม่เหมาะในวิชาที่ต้องมีการปฏิบัติ (หุ้น-การเงิน, 2564)

รวมความว่าวิกฤตการณ์การเรียนออนไลน์สะท้อนความเหลื่อมล้ำของการศึกษาศึกษาไทยแม้จะมีนโยบายเยียวยาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนแต่การเรียนในชั้นเรียนก็ยังช่วยเปิดโลกทัศน์และมุมมองของผู้เรียนได้อย่างใกล้ชิดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายวิชาที่ต้องปฏิบัติและเรียนรู้จากผู้สอนเพื่อสร้างสรรค์ผลงานได้บรรลุความสำเร็จได้อย่างสะดวก นอกจากนั้นยังเป็นการเรียนการสอนในชั้นเรียนยังฝึกทักษะทางสังคมและวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันในสังคมดังนั้นผู้วิจัยจึงทำได้เพียงรอคอยเวลาให้ห้องเรียนจริงกลับมามีลมหายใจอีกครั้ง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาผู้เรียนในรายวิชาทฤษฎีหรือปฏิบัติอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นอันจะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมรับมือกับการจัดการเรียนการสอนในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ควรศึกษาปัญหาหรืออุปสรรคการจัดการเรียนการสอนผ่านมุมมองของผู้สอนหรือผู้บริหารเพื่อนำผลไปใช้สำหรับการกำหนดแผนการสอนหรือนโยบายของมหาวิทยาลัยได้อย่างเป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

- ทศนา แคมมณี. (2545). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนพรรณ ทรัพย์ธนาตล. (2554). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนบนเรียนออนไลน์. *Veridian E-Journal มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี*, 4(1), น. 652-666.

- เมธาวี จำเนียร และกรกฎ จำเนียร. (2561). ประโยชน์ ปัญหาและแนวทางแก้ไขการใช้สื่อออนไลน์ในการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของโรงเรียนในจังหวัดนครราชสีมา. *วารสารราชพฤกษ์*, 16(3), น. 113-121.
- เรวดี ศรีสุข. (2562). การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-operative learning) ในการออกแบบจัดการเรียนการสอน. *วารสารวิทยาลัยบรมราชชนนีนครราชสีมา*, 2(1), น. 5-16.
- รุสตา จะปะเกีย. (2557). ผลของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยาและความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ศิริพรรณ รัตนอำพร. (2563). การศึกษาในยุค covid-19. สืบค้นเมื่อ 4 สิงหาคม 2564, จาก <https://www.yuvabadhanafoundation.org/th/>
- สิริพร อินทสนธิ์. (2563). โควิด-19 : กับการเรียนการสอนออนไลน์ กรณีศึกษา รายวิชาการศึกษาเขียนโปรแกรมเว็บ. *วารสารสหวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 22(2), น. 203-213.
- สุวิมล มธุรส. (2564). การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19. สืบค้นเมื่อ 4 สิงหาคม 2564. จาก file:///C:/Users/wachirarat/Downloads/250336-Article%20Text-892063-1-10-20210512.pdf
- หุ้น-การเงิน. (2564). กลสิกรไทยสำรวจผู้ประกอบการรายได้น้อยไม่พร้อมเรียนออนไลน์. *ประชาชาติธุรกิจ*. จาก <https://www.prachachat.net/finance/news-686789>
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1987). *Learning together and alone: Cooperative, competitive and individualistic learning* (2nd Ed). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, Inc.